T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/21
KARAR NO : 2022/97
KARAR TR : 28/02/2022

ÖZET: Ceza soruşturması sırasında, hukuka ve gerçeğe aykırı olarak düzenlenen doktor raporları nedeniyle zarara uğranıldığı ileri sürülerek, manevi tazminat ödenmesi istemiyle açılan davanın ADLİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : T.... G
Vekili : Av. E.K
Davalılar : 1-Sağlık Bakanlığı
Vekili : Av. E..S. Y
: 2-Maliye Hazinesi
Vekili : Av. B. Y

I. DAVA KONUSU OLAY

1. 25/08/2011 tarihinde saat 18.00 sıralarında Ankara İli Keçiören İlçesinde bulunan Melih Gökçek parkında görevli özel güvenlik görevlisinin Aktepe Polis Merkezi Amirliğini arayarak,park içinde sapık tabir edilen bir şahıs olduğunu bildirmesi üzerine, parka sevk edilen ekip görevlilerince parka gittiklerinde etrafında güvenlik görevlilerinin dışında yirmi yirmi beş kişilik bir grup olan davacıyı olay mahallinden uzaklaştırmak ve başka olaylara meydan vermemek için karakol otosuna davet ettikleri; ancak davacının polis memurlarını tehdit edip direnerek arabaya binmek istememesi üzerine her iki kolu da arkaya bükülmek suretiyle karakol otosuna bindirilmek istenirken kapı kapanana kadar kendisini dışarı atmaya çalıştığı, karakola getirilirken bunu burunlarından getireceğini söyleyerek tehdit etmeye devam ettiği, karakola gelindiğinde girişte bulunan bekleme salonuna alınmaya çalışıldığında doktora götürülmek için ısrar ettiği ve bana niye küfür ediyorsunuz niye beni dövüyorsunuz diyerek kendisini yere atmak suretiyle kendisine zarar vermeye çalıştığının belirtildiği olay ve yakalama tutanağında ayrıca tüm haklarının hatırlatılarak gerekli tahkikata esas olmak üzere tutanağın düzenlendiğinin açıklandığı, görevi yaptırmamak için direnme suçu nedeniyle Cumhuriyet savcısının talimatı ile 25/08/2011 tarihinde, saat 23.15'tegöz altına alındığına ilişkin yakalama ve gözaltına alma tutanağının düzenlendiği, 26/08/2011 tarihinde saat 10.50'de Cumhuriyet Başsavcılığına sevk edilmek suretiyle karakoldan çıkarıldığı ve aynı gün serbest bırakıldığı, tehdit, hakaret ve görevi yaptırmamak için direnme suçları nedeniyle hakkında kamu davası açıldığı ve Ankara 12. Asliye Ceza Mahkemesince beraat kararı verildiği, beraat kararının kesinleşmesi üzerine davacının açtığı tazminat davasında, Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesince, davacının gözaltında kalması nedeniyle duyduğu elem ve ızdırap nedeniyle davacıya maddi ve manevi tazminat ödenmesine karar verildiğianlaşılmıştır.

2. Davacı vekili, davacının bahsedilen parktan alınarak karakola götürüldüktensonra sağlık kontrolü için götürüldüğü Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesinde, görevli doktora polis memurları tarafından darp edildiğini, işkence ve kötü muamele gördüğünü söylemesine rağmenmuayenesinin eksik yapıldığını, özellikle ruhsal değerlendirmenin hiç yapılmadığını, anlatılan işkence öyküsünün rapora kaydedilmediğigibi olayın öyküsü kısmına da davacıyı aşağılayıcı ifadeler kaydedildiğinive işkence bulgularının savcılığa bildirilmediği gibi raporun da hukuka aykırı bir şekilde polislere teslim edildiğini, gözaltından çıkış sırasında başka bir doktorun da hiç muayene yapmadan şikayeti ve darp izleri yoktur şeklinde gerçeğeaykırı ve diğer raporla çelişen rapor düzenlediğini, doktorlar hakkında yaptığı şikayet üzerine yürütülen soruşturma dosyasında, doktor raporları arasındaki eksik ve çelişkilerin giderilmesi için İstanbul Adli Tıp Kurumu 2. İhtisas kurulu tarafından verilen rapora dayanılarakhaklarında işkence delillerini gizleme ve işkenceye iştirak etme suçundan dava açıldığını belirterek, gerçeğe aykırı adli rapor hazırlanması ve işkence suçunun delillerinin gizlenmesi ve işkenceye iştirak edilmesi nedenleriyle uğranılan manevi zararın giderilmesi için olay tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte 50.000 TL manevi tazminatın ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Ankara 17. İdare Mahkemesi 30/10/2020 tarihli ve E.2020/1833, K.2020/1757 sayılı kararı**ile, hakim ve savcıların ceza soruşturması ve yargılaması kapsamında yaptıkları faaliyetlerin yargılama fonksiyonu içerisinde yer aldığı, hazırlık soruşturması sırasında savcıların talimatı üzerine kolluk kuvvetlerince tesis edilen ve yargısal faaliyetten

ayrılamayan işlemlerin de yargılamanın bir parçası olduğu konusunda bir duraksama bulunmadığı,Cumhuriyet Savcılığınca gözaltına alma işleminin yargılama faaliyetine bağlı adli kolluk hizmeti kapsamında değerlendirilmesinin gerektiği, bu süreçte davacıyı muayene eden doktorların yapmadıkları işlemler ve tanzim ettikleri raporlar nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmininde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda gösterilen esas ve usullerin izleneceğini belirterek, davacının gözaltında bulunduğu sırada Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesinde görevli doktor tarafından davacıda mevcut darp ve cebir bulgularının savcılığa bildirilmemesi ve usulüne uygun ruhsal değerlendirme yapılmaması ile diğer doktor tarafından düzenlenen raporun darp izi yoktur şeklinde düzenlenmesi nedeniyle talep edilen zarara ilişkin davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, davacı vekilinin istinaf başvurusu Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesinin 24/02/2021 tarihli ve E.2021/356, K.2021/463 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesi 15/06/2021 tarihli veE.2021/152, K.2021/319 sayılı kararı ile, talebin yasal şartlar oluşmadığından reddine karar vermiş, davacı ve davalı vekilince istinaf başvurusu yapılmış, Konya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesinin 30/09/2021 tarihli ve E.2021/1309, K.2021/1442 sayılı kararı ile, doktorların kusur sorumluluğunun koruma tedbiri niteliğinde olmadığı, bu yöndeki hukuka aykırılıklar nedeniyle meydana gelen zararın idari yargı yerinin görev alanında kaldığı ve bu mahkemeler önünde tazminat isteminde bulunulabileceğini belirterek, görevsizlik kararı verilip dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerektiği halde davacının manevi tazminat talebinin yasal şartlar oluşmadığından bahisle davanın esasına girilerek reddedilmesinin Kanuna aykırı olduğunuaçıklayarak hükmün bozulmasına kesin olarak karar vermiştir.

6.**Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesi 16/11/2021 tarihli ve E.2021/452, K.2021/546 sayılı kararı** ile, talebin 5271 sayılı Kanun'un 141 ve devamı maddelerinde yazılı tazminat talebine konu olabilecek işlemlerden olmadığı, bu nedenle çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, itiraz edilmeyen karar kesinleşmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

……

e) Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

……..

İfade eder."

8. *"Yakalama ve yakalanan kişi hakkında yapılacak işlemler"* başlıklı 90. maddesi şöyledir:

"(1) Aşağıda belirtilen hâllerde, herkes tarafından geçici olarak yakalama yapılabilir:

a) Kişiye suçu işlerken rastlanması.

b) Suçüstü bir fiilden dolayı izlenen kişinin kaçması olasılığının bulunması veya hemen kimliğini belirleme olanağının bulunmaması.

(2) Kolluk görevlileri, tutuklama kararı veya yakalama emri düzenlenmesini gerektiren ve gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde; Cumhuriyet savcısına veya âmirlerine derhâl başvurma olanağı bulunmadığı takdirde, yakalama yetkisine sahiptirler.

(3) Soruşturma ve kovuşturması şikâyete bağlı olmakla birlikte, çocuklara, beden veya akıl hastalığı, malûllük veya güçsüzlükleri nedeniyle kendilerini idareden aciz bulunanlara karşı işlenen suçüstü hallerinde kişinin yakalanması şikâyete bağlı değildir.

(4) (Değişik: 25/5/2005 – 5353/7 md.) Kolluk, yakalandığı sırada kaçmasını, kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyecek tedbirleri aldıktan sonra, yakalanan kişiye kanunî haklarını derhal bildirir.

(5) (Değişik: 25/5/2005 – 5353/7 md.) Birinci fıkraya göre yakalanıp kolluğa teslim edilen veya ikinci fıkra uyarınca görevlilerce yakalanan kişi ve olay hakkında Cumhuriyet savcısına hemen bilgi verilerek, emri doğrultusunda işlem yapılır.

(6) Yakalama emrine konu işlemin yerine getirilmesi nedeniyle yakalama emrinin çıkarılma amacının ortadan kalkması durumunda mahkeme, hâkim veya Cumhuriyet savcısı tarafından yakalama emrinin derhâl iadesi istenir."

9. *"Gözaltı"* başlıklı 91. maddesi şöyledir:

"(1) Yukarıdaki maddeye göre yakalanan kişi, Cumhuriyet Savcılığınca bırakılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınmasına karar verilebilir. (Değişik ikinci cümle: 25/5/2005 – 5353/8 md.) Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibarenyirmidört saati geçemez.(Ek cümle: 25/5/2005 – 5353/8 md.) Yakalama yerine

en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre oniki saatten fazla olamaz.

(2) Gözaltına alma, bu tedbirin soruşturma yönünden zorunlu olmasına ve kişinin bir suçu işlediği şüphesini gösteren somut delillerin varlığına bağlıdır.

(3) Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle; Cumhuriyet savcısı gözaltı süresinin, her defasında bir günü geçmemek üzere, üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir. Gözaltı süresinin uzatılması emri gözaltına alınana derhâl tebliğ edilir.

(4) (Ek: 27/3/2015-6638/13 md.) Suçüstü hâlleriyle sınırlı olmak kaydıyla; kişi hakkında aşağıdaki bentlerde belirtilen suçlarda mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmi dört saate kadar, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar sırasında ve toplu olarak işlenen suçlarda kırk sekiz saate kadar gözaltına alınma kararı verilebilir. Gözaltına alma nedeninin ortadan kalkması hâlinde veya işlemlerin tamamlanması üzerine derhâl ve her hâlde en geç yukarıda belirtilen sürelerin sonunda Cumhuriyet savcısına, yapılan işlemler hakkında bilgi verilerek talimatı doğrultusunda hareket edilir. Kişi serbest bırakılmazsa yukarıdaki fıkralara göre işlem yapılır. Ancak kişi en geç kırk sekiz saat, toplu olarak işlenen suçlarda dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Bu fıkra kapsamında kolluk tarafından gözaltına alınan kişiler hakkında da gözaltına ilişkin hükümler uygulanır.

.....”

10. *“Gözaltı işlemlerinin denetimi”* başlıklı 92. maddesi şöyledir:

"(1) Cumhuriyet başsavcıları veya görevlendirecekleri Cumhuriyet savcıları, adlî görevlerinin gereği olarak, gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethaneleri, varsa ifade alma odalarını, bu kişilerin durumlarını, gözaltına alınma neden ve sürelerini, gözaltına alınma ile ilgili tüm kayıt ve işlemleri denetler; sonucunu Nezarethaneye Alınanlar Defterine kaydederler."

11. *“Yönetmelik”* başlıklı 99. maddesi şöyledir:

"(1) Gözaltına alınan kişilerin bulundurulacakları nezarethanelerin maddî koşulları, bu kişinin hangi görevlinin sorumluluğuna bırakılacağı, sağlık kontrolünün nasıl yapılacağı, gözaltı işlemlerine ilişkin kayıt ve defterlerin nasıl tutulacağı, gözaltına alınmanın başlangıcında ve bu tedbire son verildiğinde hangi tutanakların tutulacağı ve gözaltına alınan kişiye hangi belgelerin verileceği ile kolluk tarafından gerçekleştirilen yakalama işlemlerinin yürütülmesinde uyulacak kurallar, yönetmelikte gösterilir."

12. 01/06/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yakalama, Gözaltına Alma Ve İfade Alma Yönetmeliğinin *"Sağlık Kontrolü"* başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"Yakalanan kişinin gözaltına alınacak olması veya zor kullanılarak yakalanması hâllerinde hekim kontrolünden geçirilerek yakalanma anındaki sağlık durumu belirlenir.

Gözaltına alınan kişinin herhangi bir nedenle yerinin değiştirilmesi, gözaltı süresinin uzatılması, serbest bırakılması veya adlî mercilere sevk edilmesi işlemlerinden önce de sağlık durumu hekim raporu ile tespit edilir.

Gözaltına alınanlardan herhangi bir nedenle sağlık durumu bozulanlar ile sağlık durumundan şüphe edilenler, derhâl hekim kontrolünden geçirilerek gerekiyorsa tedavileri yaptırılır. Bu durumdaki kişilerden kronik bir rahatsızlığı olanların, istekleri hâlinde varsa kendi hekimi nezaretinde resmî hekim tarafından muayene ve tedavi edilmeleri sağlanır.

Gözaltına alınan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi tıbbî muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması zorunludur. Ancak personel yetersizliği nedeniyle farklı kolluk görevlisinin bulunmaması hâlinde bu durum belgelendirilir.

Tıbbî muayene, kontrol ve tedavi, adlî tıp kurumu veya resmî sağlık kuruluşlarınca yapılır.

Hekim raporu üç nüsha hâlinde düzenlenir. Kolluk görevlileri tarafından, hekim raporunu verecek birime, yakalananın nezarethaneye giriş raporu mu, yoksa çıkış raporu için mi getirildiği yazılı olarak bildirilir.

Yakalama veya nezarethaneye giriş raporunun bir nüshası raporu tanzim eden sağlık kuruluşunda saklanır, ikinci nüshası gözaltına alınana, üçüncü nüsha ise soruşturma dosyasına eklenmek üzere ilgili kolluk görevlisine verilir.

Gözaltı süresinin uzatılması veya yer değişikliği ya da nezarethaneden çıkış sırasında düzenlenen hekim raporlarından; bir nüshası sağlık kuruluşunda saklanır, iki nüshası ise raporu düzenleyen sağlık kuruluşunca kapalı ve mühürlü bir zarf içerisinde ilgili Cumhuriyet başsavcılığına en seri şekilde gönderilir. Bunlardan bir nüshası Cumhuriyet savcısı tarafından gözaltına alınanın kendisine veya vekiline verilir, bir nüshası ise soruşturma dosyasına eklenir. Bu raporların düzenlenmesinde ve Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesinde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına uyulur ve bu amaçla gerekli tedbirler ilgili sağlık kuruluşunca alınır.

Hekim muayene esnasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 94 üncü maddesinde belirtilen işkence, 95 inci maddesinde belirtilen neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence ve 96 ncı maddesinde belirtilen eziyet suçlarının işlendiği yolunda herhangi bir bulguya rastlaması hâlinde, keyfiyeti derhâl Cumhuriyet savcısına bildirir. Bu durumda Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin 7 ve 8 inci maddesine göre işlem yapılır.

Hekim ile muayene edilen şahsın yalnız kalmaları, muayenenin hekim hasta ilişkisi çerçevesinde yapılması esastır. Ancak, hekim kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk görevlisinin gözetiminde yapılmasını isteyebilir. Bu istek belgelendirilerek yerine getirilir. Bu durumda gözaltına alınan kişinin talebi hâlinde müdafiî de muayene sırasında gecikmeye neden olmamak kaydıyla hazır bulunabilir.

Kadının muayenesi, talebi hâlinde ve olanaklar elverdiğinde bir kadın hekim tarafından yapılır. Muayene edilecek kadının talebine rağmen kadın hekimin bulunmaması halinde, muayene sırasında hekim ile birlikte sağlık mesleği mensubu bir kadın personelin bulundurulmasına özen gösterilir."

13. T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 22/09/2005 tarihli B.10.0.TSH.013.003-13292 (2005/143) sayılı Genelgesinin*"Adlî vakaların muayenesinde ve rapor tanziminde yasal çerçeve "* başlıklı maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...

c) Zor kullanılarak yakalanan veya yakalanıp gözaltına alınan kişilerin sağlık kontrolü ile ilgili hususlar, CMK'nın 99'uncu maddesine istinaden çıkarılıp, 01.06.2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin Sağlık Kontrolü başlıklı 9'uncu maddesinde yer almaktadır.

...."

14. *"Adli Vakaların Muayenesi Ve Rapor Tanzimi"* başlıklı maddenin ilgili kısmı şöyledir:

"...

b) Kolluk kuvvetlerince zor kullanılarak yakalanan veya yakalanıp gözaltına alınan kişilerin sağlık kontrolü ve rapor tanzimi Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nin Sağlık Kontrolü başlıklı 9'uncu maddesinde yer alan hükümlere göre yapılacaktır.

...."

15. *"Adli Vakaların Muayenesi"* üst başlıklığı altında bulunan *"Muayenede dikkat edilecek hususlar ve muayene koşulları "* başlıklı maddenin ilgili kısmı şöyledir:

"...

f) Muayeneyi yapan tabip, bütün adlî vakalarda ve özellikle gözaltına alınmış kişilerin muayenesi esnasında TCK'da yer alan işkence (Madde 94), neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence (Madde 95) ve eziyet (Madde 96) suçlarının işlendiği yolunda herhangi bir bulguya rastlaması hâlinde, durumu derhâl Cumhuriyet savcısına bildirecektir. Bu durumda Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin 7'nci ve 8'inci maddesine göre işlem yapılacaktır.

...."

16. *"Adli Raporların Düzenlenmesi"* üst başlıklığı altında bulunan *"Raporların tanzimi ve adlî makamlara iletilmesi "* başlıklı maddenin ilgili kısmı şöyledir:

"...

b) Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği kapsamında, kolluk kuvvetlerince zor kullanılarak yakalanan veya yakalanıp gözaltına alınan kişilerin sağlık kontrolü amacıyla muayene ve rapor tanzimi istenmesi durumunda,

** Yakalama veya nezarethaneye giriş durumu sözkonusu ise, raporun bir nüshası sağlık kuruluşunda alıkonacak, ikinci nüshası gözaltına alınan kişiye, üçüncü nüshası ise soruşturma dosyasına eklenmek üzere ilgili kolluk görevlisine verilecektir.*

** Gözaltı süresinin uzatılması veya yer değişikliği ya da nezarethaneden çıkış sözkonusu ise, raporun bir nüshası sağlık kuruluşunda saklanacak, iki nüshası ise raporu düzenleyen sağlık kuruluşunca kapalı ve mühürlü zarf içerisinde ilgili Cumhuriyet başsavcılığına en seri şekilde gönderilecektir. Bu raporların gönderilme şekli ve sıklığı sağlık kuruluşunun iş yükü, yerleşim biriminin büyüklüğü ve ulaşım imkânları dikkate alınarak şu vasıtalarla yapılabilir: Sağlık kuruluşunca görevlendirilecek bir personel, taahhütlü posta veya APS, imkânlar varsa Elektronik İmza Kanunu uygulaması esaslarına göre elektronik ortamda. 3.3.5. Raporların düzenlenmesinde ve adlî makamlara gönderilmesinde gizlilik kurallarına uyulacak ve bu amaçla gerekli tedbirler alınacaktır. 3.3.6. Sağlık kuruluşunda saklanması gereken rapor nüshalarının korunması için ilgili mevzuata göre gerekli tedbirler alınacaktır.*

...."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 28/02/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı yerinin kesinleşmiş görevsizlik kararı ile adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, ceza soruşturması sırasında zor kullanılarak yakalanan ve gözaltına alınan davacının sağlık kontrolünde tam bir muayene yapılmadan gerçeğe ve hukuka aykırı olarak düzenlenen doktor raporları nedeniyle uğradığı zarardan dolayı manevi tazminatın ödenmesi istemiyle açılmıştır.

20. Mahkememizce, olay kısmında anlatılan ve dava dilekçesinde ileri sürülen hususlar ile ilgili olarak yapılan araştırma ve ilgili birimlerden getirtilen belgelerden, dava konusu sağlık kontrolü ile ilgili olarak görevi kötüye kullanma suçundandoktorlar hakkında yapılan soruşturma sonucunda haklarında kamu davası açılmasını haklı gösterecek yeterli şüphe oluşturan delile ulaşılamaması nedeniyle delil yetersizliğinden kovuşturma yapılmasına yer olmadığına, iki polis memuru hakkında zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suretiyle yaralama suçundan kamu davası açıldığı görülmüştür.

21. Olayda, yapılan bir ihbar üzerine gidilenolay yerinde davacının zor kullanılarak yakalandığı, cumhuriyet savcısının denetiminde ve talimatıyla gözaltına alındığı ve bu süreçte yasal zorunluluk nedeniyle iki kez sağlık kontrolüne götürüldüğü ve bahsedilen hastanenin acil servisinde mevzuat hükümleri doğrultusunda adli tabiplik görevi kapsamında doktor raporlarının alındığı anlaşılmıştır.

22. Anayasa'nın başlangıç kısmında öngörülen Kuvvetler ayrımı ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen idari işlemler kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu yargısal işlemler nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yakalanan ve sonrasında gözaltına alınan şüpheli hakkında sağlık kontrolü sırasında bir kamu hizmeti yapıldığıancak bu durumun yargı faaliyetinin bir parçası olduğuve görevin adli işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır.

23. Dosyanın ve ilgili mevzuatın bir bütün olarak incelenip değerlendirilmesinden,Cumhuriyet Savcısının talimatıyla yakalanıp gözaltına alınan davacının yürütülen soruşturma sırasında hakkında verilen doktor raporlarının adli görev nedeniyle düzenlendiği ve eylemin adli tabiplik kapsamında soruşturma sürecinin ve yargılama faaliyetinin bir parçası olduğunda ve adli görev mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmadığı, yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiğinden, bu sırada uğranıldığı ileri sürülenmaddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açıldığı anlaşılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu ancak Uyuşmazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/11/2021 tarihli ve E.2021/452, K.2021/546 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Konya 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/11/2021 tarihli ve E.2021/452, K.2021/546 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

28/02/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN